



Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove
Jordanovac 110
Studij filozofije i teologije

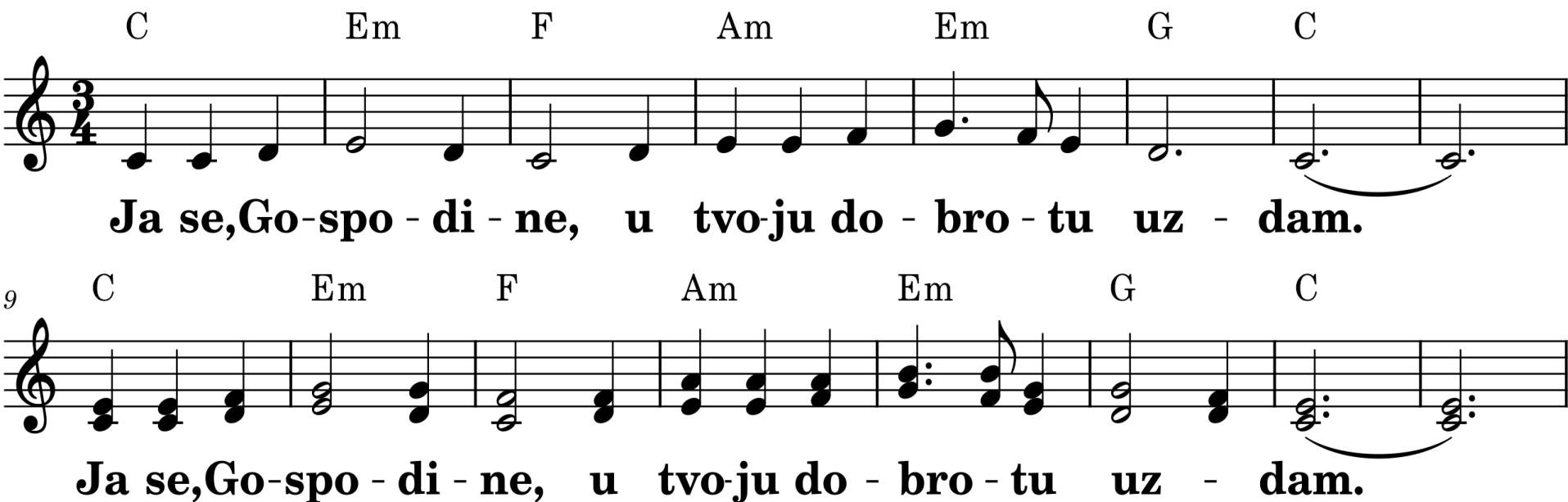
Knjige o Samuelu



Grob proroka Samuela, Rama



Ja se, Gospodine (Ps 13)



C Em F Am Em G C

Ja se,Go-spo - di - ne, u tvo-ju do - bro - tu uz - dam.

9 C Em F Am Em G C

Ja se,Go-spo - di - ne, u tvo-ju do - bro - tu uz - dam.



Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove
Jordanovac 110
Studij filozofije i teologije



Petoknjižje i Povijesne knjige

amdg.eu

→ Nastava: FTI

→ Petoknjižje i Povijesne knjige

Literatura, Audio i video udžbenik



Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove
Jordanovac 110
Studij filozofije i teologije



Knjige o Samuelu

1. i 2.; u HB:

– jedna knjiga

u LXX – 2 (od 4) knjige
Kraljevstava



Samuel – sudac

Šaul – kralj (1 Sam 8-31)

David (od 1 Sam 16)

Davidovi proroci:
Natan, Gad

Grob proroka Samuela, Rama

Majka Ana

- *Voljena* (1 Sam 1,5):
 - “ljubio je Anu”
 - *Pobožan muž* (1,3):
 - Svake godine u svetištu
 - *Zašto Ana trpi* (v5s)?
 - Nije majka = bez blagoslova
 - Suparnica vrijeđa
 - *Kako je bol somatizirana* (v7s.10)?
 - ne jede (1,7s),
 - plače (3x v7s.10) + šuti
- muž vidi (v8):
 - Plačeš, ne jedeš
 - → Kad svi slave, ona se povlači (v9)



Anina prva molitva

- *Definicija molitve prema 1 Sam 1,15?*
- “Izlijeva dušu” (v15)
- u molitvi (v10)
 - Dugačkoj (v12.16), tihoj (v13)
 - *Što čini pred Bogom u v11?*
- Polaže zavjet (v11):
- “Ako mi *daš* sina...”
- “...*dat* ću ga יהוה” (נתן *nātan*)
 - “*netinac*” – dân za službu
 - Usp. Post 22



Teološki kontekst

- Dobro pogledaj *nevolju/muku* (1 Sam 1,11)
עני + ראה 2x
 - dobro sam vidio *jade/nevolju* (Izl 3,7)
 - Pogledao je *neznatnost* (Lk 1,48)
= *poniznost/poniženje*
 - *Kako samu sebe definira* (1 Sam 1,11)?
- “tvoja službenica” = Službenica Gospodnja 3x (usp. Lk 1,38)
 - *Je li molitva uslišana?* (זכר Sam 1,11.19)
- sjeti me se (v11) → sjeti je se (19)



Novo lice

- *Optužena u 1 Sam 1,14:*
- Svećenik: “Pijana si!”
 - *Kako se Ana brani u v15s?*
- istinom – *uspjeh u v17?*
- Postiže zagovor (v17)
 - srce rastuženo (v8)
i duša ojađena (v10)
⇔ *Kakvo lice u v18?*
- “Ne kao prije”
- Odlučuje, govori (v22):
- “Neću ići” (v22)
– “Dobro!” (v23)



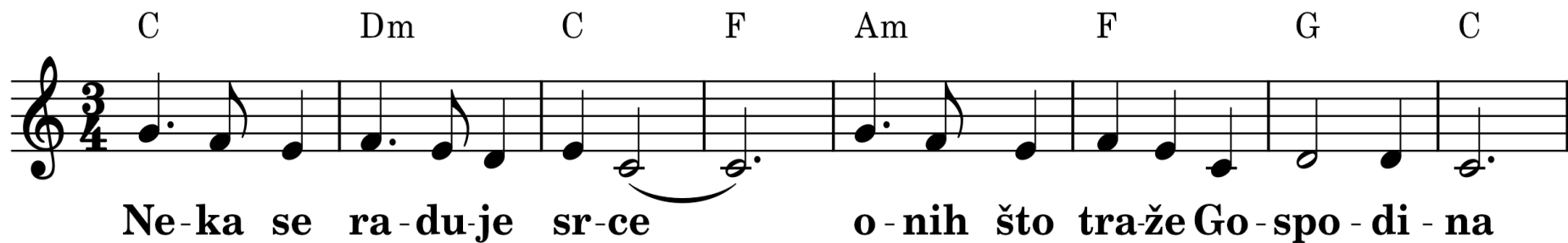
- *Nova uloga u v24?*
- “Uzima”, “vodi” –
aktivna voditeljica (v24)

Plodovi

- *Vjerna* (1 Sam 1,28)?
- “vraćam” – ispunja zavjet (28)
 - *Nova molitva u* 2,1–10?
- univerzalan hvalospjev (2,1–10)
 - Teologinja i majka naroda
 - *Navještaj u* 2,6?
- יהוה diže iz Šeola (2,6)
 - i dalje se brine za sina (2,19):
- Ana donosi odjeću (2,19)
 - Samuel *raste* (2,21.26; 3,19)
- “Nerotkinja rađa” (2,5): *Koliko djece* (v21)?
- Još 3 sina + 2 kćeri (v21)



Neka se raduje srce (Ps 105)



Dječak Samuel

- *Gdje je kao “mali”*
(נער *ná'ar* 1 Sam 1,24)?
- usp. Izl 33,11; Jr 1,6
- u svetišću (v24)
 - *Što je s njim u 2,11.18; 3,1?*
- služi Gospodinu (3x)
 - *Koliko puta Božji zov u 3,4–10?*
- 4x (1 Sam 3,4.6.8.10)
 - *Što čuje od Boga (3,11–14)? usp. 2,27–36*
- sud za Elija (3,11–14) već najavljen u 2,27–36
(čovjek Božji rekao osobno)



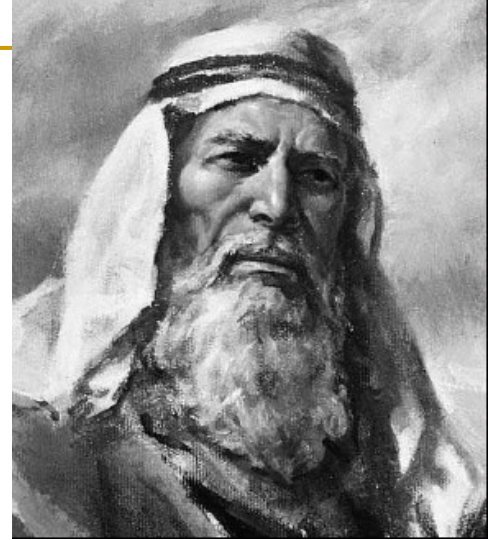
Plodna pedagogija staroga svećenika

- *Koji elementi iz 1 Sam 3,9 u v10?*
- יהוה (v9) – (tko ga zove)
- Govori! (v9s) – (što će Samuel reći)
- Samuel spreman slušati (v9s)
- Priznaje se slugom (v9s)
 - *Dolazak Božji u v10?*
- “doći, stati” – pravi susret (v10)
 - *Rezultat u v19?*
- יהוה sa Samuelom (v19)
 - U Božjoj školi (← Eli ← majka)
 - *Samuel autoritet – za koga 1 Sam 3,20?*
- “sav Izrael” (3,20)



Voditelj zajednice

- *Tko je Samuel* (1 Sam 3,20)?
- **istinski prorok: נביא ליהוה *nabi' ladonaj***
 - יהוה se objavljuje (3,21) ⇔ v1
 - ⇔ izrijetka (3,1)
 - “Riječ Božja” (HB 3,21) → “riječ Samuelova” (4,1)
 - *Proročki poziv narodu u 7,3?*
- **Obraćanje/vraćanje “svim srcem” (7,3)**
 - *Prorok u akciji 7,5 (usp. v9):*
- **Zagovornik (v5): moli za Izrael**
 - prinosi žrtvu i Bog im daje pobjedu (7,9s)
 - *Funkcija Samuelova u 7,6.15.17:*
- **Sudac (v6.15.17)**

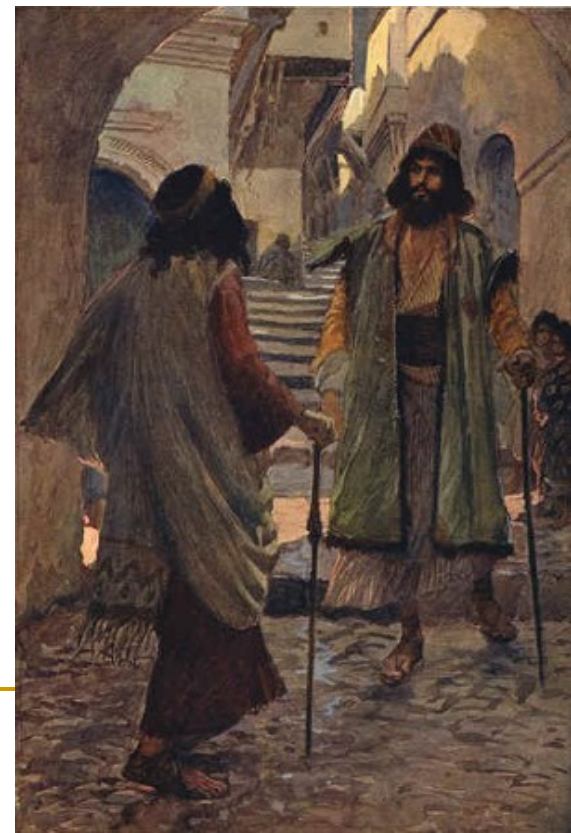


SAMUEL BLESSING SAUL

And when Samuel was old, the Lord said unto him, Behold the man whom I spoke to thee of: for I have raised him up over my people. . . (1 Samuel 9: 17)

Samuel pomazivatelj

- *Naziv za proroka u 1 Sam 9,19:*
- “onaj koji vidi” *ro'e* – particip glagola ראה
- *Prema nalogu iz 9,16 što radi u 10,1*
- pomazuje Šaula (10,1) – nakana:
 - *voditelj nad Božjom baštinom: נגיד nagîd (10,1)*
 - pomazanje od יהוה, a narod u 10,24?
 - proglašava kralja מלך [mélek] (10,24)
- Šaul kraljuje: 1 Sam 9-31
 - *Preokret u 15,11?*
- Šaul se okrenuo od Boga (15,11)
 - *Novi nalog u 16,12, izvršen u v13?*
- Samuel pomazuje Davida (16,13); *plod:*
- Duh zahvatio Davida



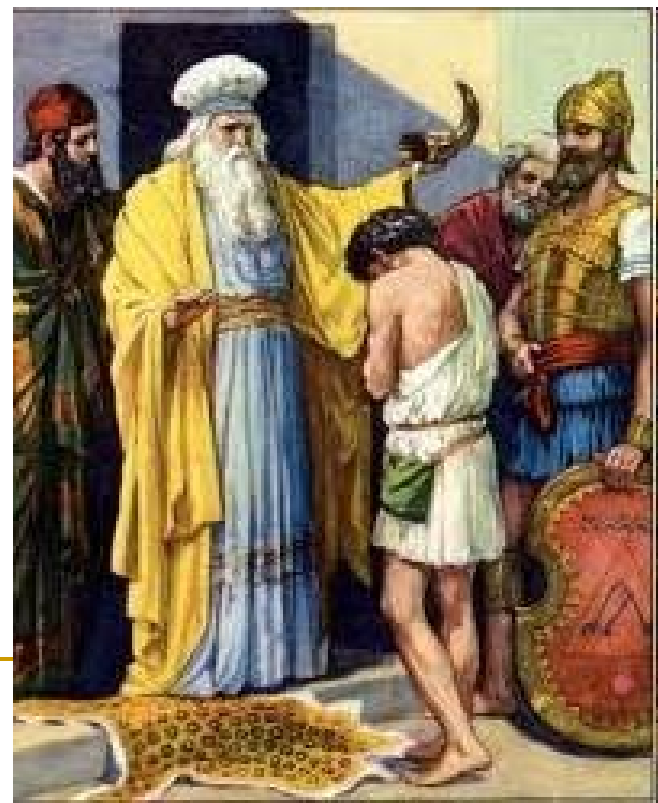
David i Golijat (1 Sam 17)

Caravaggio,
David s Golijatovom glavom
(1606./1607.)

- *Koje dobi David 1 Sam 17,14.33?*
 - **Najmlađi (קטן), “mali” (נער)**
 - *Sukob dviju vojski (v3):*
 - **Filistejci i Izraelci**
 - *Kakav je Golijat (v4-7)?*
 - **Gorostas u oklopu**
 - *Kakav je David (v34-36)?*
 - **Hrabar pastir (v34s)**
 - **Istreniran za boj (v35)**
 - *Kraljevski oklop? (v39)*
 - **Prevelik**
- 
- *Gdje mu je snaga (v45)?*
 - **Božje ime (v45)**
 - *Žalostan rezultat u 18,29b?*
 - **Šaul progoni Davida**

Dovršetak Samuelova poslanja

- *Samuel i David* (1 Sam 19,18)?
- **Prima i brani progonjena pomazanika**
 - Šaul im ne može ništa (v24)
- **David vodi bunu protiv zlog kralja (c20-31)**
 - prvi put poštedito Šaula (24,5)
 - *Samuel u 1 Sam 25,1?*
- **umire (25,1)**
 - David se povlači u pustinju (25,1)
 - *Reakcija zajednice (25,1; 28,3)?*
- **Oplakuju Samuela (25,1; 28,3)**



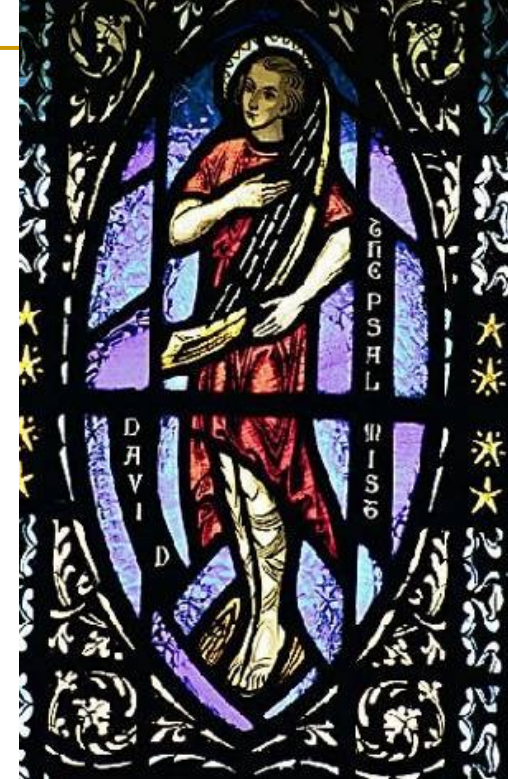
Zagrobni život (1 Sam 28,11-20)

- *Šaul zaziva duhove (28,11):*
- **uznemiruje pokojnika (v11)**
- *Samuel se javlja (v14):*
- **Starac s plaštem (v14)**
- *Dvostruka poruka u v19?*
- **poraz naroda (v19)**
- **“sutra ćeš biti sa mnom” (v19)**
- *Ostvarenje u 31,4:*
- **samoubojstvo u bitci s Filistejcima (31,4)**



Davidova životna pobjeda

- Jedan od glavnih likova
(1 i 2 Sam, 1 Kr, 1 Ljet = 4 knjige)
 - Moralni pobjednik nad Šaulom
(1 Sam 24,5; 26,12)
 - Prima mesijansko proroštvo (2 Sam 7)
- Grješnik (2 Sam 11s.24)
 - A) “predvečer ustao” (2 Sam 11,2)
 - Uzeo tuđu ženu (v4)
 - *Montirao* ubojstvo (v17)
 - B) Popis vojne sile (24,9)
- Kaje se (2 Sam 12,13; 24,10)
- Najveći biblijski pjesnik
(73 psalma)
 - Začetnik liturgije
(1 Ljet 6,16)
- Model Hrama sinu
(1 Ljet 28,11)



David kraljuje

- *Kad započinje 2 Sam 1,1?*
- nakon smrti Šaulove (1,1)
 - David poštuje pokojnike (2 Sam 1,19-27)
 - *David se zakraljio (c2; c5):*
- na jugu (Juda c2) i
- na sjeveru (Izrael c5)
 - *premješta sjedište kraljevstva (2 Sam 5,5):*
- Hebron (7 god., Judeja)
- Jeruzalem (33 god., sav Izrael)
 - *Slavlje u 2 Sam 6,12b:*
- Kovčeg Božji dolazi u Jeruzalem (c6)
 - dovršetak Sinajskoga pothvata

